

No : 2020-136

Tarih : 30.11.2020

Konu : Kasım Ayı Özet Mali/Vergisel Düzenlemeler

En son Kasım ayının ilk on beş gününde gerçekleşen mali konuları özet olarak bilginize sunmuştuk. Koronanın hayatımıza girdiği andan itibaren yaşanan önemli mali, finansal ve sosyolojik tüm gelişmeleri 5 Kasım ve 26 Kasım Perşembe günü sanal platform üzerinden canlı olarak sizlerle paylaştık.

Kasım ayı boyunca ortaya çıkan tüm mali gelişmeleri ve önümüzdeki aylarda beklediğimiz gelişmeleri de 3 Aralık Perşembe günü konunun uzmanları ve ortaklarımızla sizlere anlatıyor olacağız.

Her ayın ilk perşembe gününü takvimlerinize not alınız, pandemi boyunca bültenlerimizi ve sıcak mali konuları size uzmanlarıyla webinar olarak paylaşıyor olacağız.

Kolay okunabilmesi ve takibi için bültenimizi yine Ekonomi ve Kamu Bütçesi, Vergi & SGK, Teşvik & Ar-Ge, Para & Finans, Dış Ticaret & Gümrük, Ertelemeler & Kolaylaştırıcı Mevzuat ve Diğer Mevzuat olarak tasnif ediyoruz.

Ekonomi ve Kamu Bütçesi

- **31 Ekim 2020 tarihi itibarıyla Merkezi Yönetim Brüt Borç Stoku** Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 20 Kasım 2020 tarihli duyurusu ile açıklanmıştır.
 - Merkezi yönetim brüt borç stoku 31 Ekim 2020 tarihi itibarıyla **1.934,7 milyar TL** olarak gerçekleşmiştir.
 - Borç stokunun **806,8 milyar TL** tutarındaki kısmı **Türk Lirası** cinsi, **1.127,9 milyar TL** tutarındaki kısmı **döviz cinsi** borçlardan oluşmaktadır.
 - Konuya ilişkin detay bilgilere, Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinin [İstatistikler](#) sayfasındaki Merkezi Yönetim Borç Stoku İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.
- **31 Ekim 2020 tarihi itibarıyla Hazine Alacak verileri** Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 20 Kasım 2020 tarihli duyurusu ile açıklanmıştır.
 - Hazine Alacak stoku 31 Ekim 2020 tarihi itibarıyla **19,2 milyar TL** olarak gerçekleşmiştir.

- Hazine alacak stoku içerisinde en yüksek pay **10,9 milyar TL ile Mahalli İdareler'e** aittir.
- 2020 Ekim ayı sonu itibarıyla Hazine alacaklarından **toplam 2,4 milyar TL tahsilat** gerçekleştirilmiştir.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 19 Kasım 2020 tarihinde **2021 Dönemi Piyasa Yapıcı Bankalara** ilişkin basın duyurusu yayımlanmıştır.
 - Piyasa Yapıcılığı sisteminde yer alan veya sisteme yeni dahil olmak isteyen bankalar için Ocak- Aralık 2021 dönemine ilişkin olarak belirlenmiş olan kriterler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 12 Kasım 2020 tarihli Basın Duyurusu ile duyurulmuştur.
 - Piyasa Yapıcılığı uygulaması çerçevesinde bankalara sağlanan haklar, getirilen yükümlülükler ve genel esaslara ilişkin hususları düzenleyen "Piyasa Yapıcılığı Sözleşmesi" nin 11'inci ve 13'üncü maddeleri gereğince başvuruda bulunan bankalardan belirlenen kriterleri karşılayan ve Ocak-Aralık 2021 döneminde Piyasa Yapıcı olarak faaliyet göstermesi uygun görülen bankalar alfabetik sırayla aşağıdaki gibi açıklanmıştır.
 - Akbank T.A.Ş., Denizbank A.Ş. HSBC Bank A.Ş. QNB Finansbank A.Ş., Türk Ekonomi Bankası A.Ş. , T.C. Ziraat Bankası A.Ş. , T. Garanti Bankası A.Ş. , T. Halk Bankası A.Ş. , T. İş Bankası A.Ş. , T. Vakıflar Bankası T.A.O. , Yapı ve Kredi Bankası A.Ş.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı 16 Kasım 2020 tarihli duyurusu ile **Ekim ayına ilişkin Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri Raporunu** yayımlamıştır. Rapordaki verilere göre 2020 Ekim ayının istatistikleri ve 2019 yılı ile kıyaslaması şöyledir;
 - 2020 yılı Ekim ayında merkezi yönetim **bütçe giderleri 97,7 milyar TL, bütçe gelirleri 92,8 milyar TL ve bütçe açığı 4,9 milyar TL** olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, **faiz dışı bütçe giderleri 85,9 milyar TL ve faiz dışı fazla ise 6,9 milyar TL** olarak gerçekleşmiştir.
 - Merkezi yönetim bütçesi **2019 yılı** Ekim ayında **14 milyar 896 milyon TL** açık vermiş iken **2020 yılı Ekim** ayında **4 milyar 892 milyon TL** açık vermiştir.
 - **2019 yılı** Ekim ayında **8 milyar 72 milyon TL faiz dışı açık** verilmiş iken **2020 yılı Ekim** ayında **6 milyar 866 milyon TL faiz dışı fazla** verilmiştir.
 - Ekim ayı bütçe giderleri geçen yılın aynı ayına göre yüzde **21,6 oranında** artmıştır. Giderlerin bütçe ödeneklerine göre gerçekleşme oranı ise **2019 yılında yüzde 8,4 iken 2020 yılında yüzde 8,9 olmuştur.**
 - Raporun tamamına ulaşmak için [tıklayınız.](#)
- Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 30 Ekim 2020 tarihli duyurusu ile Orta Vadeli Program ve Merkezi Yönetim Bütçesi öngörülerini esas alınarak hazırlanan **2021 yılı Hazine Finansman Programı** kamuoyunun bilgisine sunulmuştur

- 2021 yılında, 385 milyar TL anapara ve 162,2 milyar TL faiz olmak üzere toplam **547,2 milyar TL tutarında borç servisi** gerçekleştirilmesi, borç servisinin 449 milyar TL'sinin iç borç; 98,2 milyar TL'sinin ise dış borç servisi olarak yapılması öngörülmektedir.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 6 Kasım 2020 tarihli duyurusu ile **Ekim 2020 hazine nakit gerçekleşme** istatistikleri yayımlanmıştır.
 - 2005-2020 yılları arasını kapsayan analiz ile kamu gelir ve giderleri ile nakit gerçekleşmeleri düzenli olarak raporlanmaktadır.
 - Raporda gelirler, faiz dışı giderler ve faiz ödemeleri, faiz dışı denge, özelleştirme ve fon gelirleri, nakit dengesi, finansman, borçlanma, (iç ve dış-kullanım ve ödeme şeklinde), TMSF'den aktarımlar, devirli-garantili borç geri dönüşleri banka kullanımı, kur farkları ile kasa / banka net tutarları ayrı ayrı gösterilmektedir.
 - Ekim ayı itibarıyla faiz dışı denge 42,882 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. İlk 10 ayda 108,3 milyon TL borç faizi ödenmiştir.
 - 31 Ekim 2020 Tarihi İtibarıyla Hazine Nakit Gerçekleşmeleri verilerini paylaşmıştır. Yayımlanan tüm Hazine istatistiklerine ayrıca Hazine ve Maliye Bakanlığının internet sitesinin [İstatistikler sayfasındaki](#) Hazine Nakit Gerçekleşmeleri bölümünden de ulaşılabilir.

VERGİ

- Vergi Borçlarının Yapılandırılması konularını da içeren **İstihdam Paketi Torba Kanunu** TBMM'de Genel Kurulda görüşülmüş ve 7256 sayılı Yasa olarak kanunlaşmıştır.
 - Uzun zamandır beklenen ve aylardır istişare edilen İstihdam Paketi Torba Kanun olarak TBMM gündemine gelmişti. Kanunda sadece işçi ve işveren hukuku ile istihdamı artırmaya yönelik tedbir ve hükümler değil, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini ilgilendiren Gelir, Kurumlar ve Katma Değer Vergisi Kanunlarında çok sayıda düzenleme ve değişiklik öngörülmekte ve yurt dışı varlıklar için bir kez daha **Varlık Barışı** ve kamu alacaklarının yeniden yapılandırması planlandı.
 - Kurumlar vergisinde %22 yerine düşük oran uygulanması, halka açılanlara geçici de olsa kurumlar vergisi oranında indirim, **e-ihracatçı** gerçek kişilere **gelir vergisi istisnası** getirilmesi, evde üretip internetten satanlara vergiden muaf esnaf kapsamında basit bir stopaj usulüyle vergilendirilme imkanı getirilmesi, yeni bir yurt dışı varlık barışı uygulaması, **konaklama vergisinin** bir kez daha **ertelenmesi**, GVK geçici 67'nci madde kapsamında yapılan vergileme rejiminin 2025 sonuna kadar uzatılması, at yarışı personelinin gelir vergisi tevkifat uygulamasının devamı, kısa çalışma, nakdi ücret, kadınlara ve

gençlere yönelik istihdam teşviklerinin uzatılması, bu konuda ilave olarak gelir ve damga vergisi istisnaları konulması Teklifte ön plana çıkan başlıklardı.

- Kanun teklifinin tamamını gerekçeleriyle beraber okumak, değişiklikleri madde bazında incelemek ve Plan ve Bütçe Komisyonunda öngörülen değişiklikler için [2020-122](#) sayılı bültenimize başvurabilirsiniz.
- Kanun Teklifinin **insani ve istihdama** ilişkin boyutları olan maddelerini ve değerlendirmelerimizi ise işin uzmanlarıyla konuştuk ve istatistiki olarak işsizlik fonundan yararlananların, nakdi ücret, kısa çalışma ödeneği gibi imkanlardan faydalanan kişilerin sayılarını ve Kanun teklifinde öngörülen düzenlemelerin geniş bir ekti analizini [2020-123](#) sayılı bültenimizde istifadenize sunmuştuk.
- Kanun teklifinde olmamasına rağmen vergi ve sigorta prim borçlarıyla sayılan **kamu alacaklarının** yapılandırılmasına ilişkin 5 madde Plan ve Bütçe Komisyonunda önerilmiş ve Kanun teklifine eklenmiştir. Eklenen maddeler klasik vergi yapılandırma kanunlarındaki sırasıyla tanımlar, kesinleşmiş alacakların yapılandırılması, ortak hükümler ve diğer hükümler şeklindedir.
- Genel Kurulda yapılan düzenlemeler ile, esnek çalışmayı düzenleyen madde, 25 yaş altı ile 50 yaş üstünü kapsayan, belirli süreli çalışma süresini içeren kanun maddeleri ve kurumlar vergisi oranı hakkında Cumhurbaşkanına tanınan düzenleme yetkisini içeren maddeler **kanun metninden çıkartılmıştır**.
- Kabul edilen 7256 sayılı kanuna göre, vergi borçları yapılandırılarak 18 taksitle ödenebilecektir. Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi (KDV), Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV), Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), tüm idari para cezaları, KYK borçları, Hazine alacaklarını kapsayan vergi borçları yapılandırılabilir. Borcunu peşin ödemek isteyenlere indirim sağlanacaktır.
- Kanun ile getirilen düzenlemeler ve yapılan değişiklikleri, Teklif aşamasından Komisyona ve Genel Kuruldan kabul edilen metne kadar detaylı olarak [2020-131](#) sayılı bültenimiz ile birlikte sunmuştuk.
- Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Maliye tarafından çıkarılan **7256 Sayılı Kanun Genel Tebliğ (Seri No:1)** 27 Kasım 2020 tarih ve 31317 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanmıştır.
 - Daha önce [2020-131](#), [2020-134](#) bültenlerimizde detaylarına yer verdiğimiz 17/11/2020 tarihli ve 31307 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe giren 7256 sayılı Kanunun uygulamasına yönelik usul ve esasların belirlendiği bu tebliğde Kanun kapsamına giren alacaklar ve bu alacakların yapılandırılmasına ilişkin açıklamalar yer almaktadır.
 - İlgili Tebliğde;

- Kesinleşmiş alacak, vergi, beyanname ve Yİ-ÜFE aylık değişim oranları tanımları,
 - Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince takip edilen amme alacaklarının türleri ve dönemleri,
 - İl Özel İdarelerince takip edilen amme alacakları, Belediyelerce takip edilen alacaklar,
 - Başvuru süresi ve şekli, alacak tutarının tespiti, ödeme süresi ve şekline ilişkin örnekli açıklamalar,
 - Taksitlerin süresinde ödenmemesi halinde yapılacak işlemler,
 - Tahsilinden vazgeçilen alacaklar ile
 - Kanun hükmünden yararlanmanın diğer şartları çok detaylı olarak açıklanmıştır.
- Söz konusu Tebliğe ulaşmak için [tıklayınız](#).
 - Söz konusu yeni yapılandırma Kanun ve Tebliğ düzenlemesi ile;
 - Vergi dairesine ödenmemiş vergi ve diğer borçlara bağlı gecikme zamları ve faizleri yerine Yİ-ÜFE (Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi) oranında güncelleme yapılması,
 - Vergi aslına bağlı cezaların (vergi ziyayı cezası) tamamının silinmesi,
 - Vergi aslına bağlı olmayan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının %50'sinin silinmesi,
 - Motorlu Taşıtlar Vergisi borcuna bağlı faizler yerine Yİ-ÜFE oranında güncelleme yapılması,
 - Öğrenim ve/veya katkı kredisi borçlarına bağlı gecikme zamları yerine **Yİ-ÜFE** oranında güncelleme yapılması,
 - Peşin ödemelerde Yİ-ÜFE oranında hesaplanan tutardan ayrıca %90 indirim yapılması,
 - Trafik para cezaları ve diğer idari para cezalarının peşin ödenmesi halinde asıllarında %25 indirim yapılması,
 - Taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi halinde ilk taksitin süresinde ödenmesi şartıyla, ikinci taksit ödeme süresi içinde geri kalan taksitlerin tamamının ödenmesi halinde; Yİ-ÜFE oranında hesaplanan tutardan ayrıca %50 indirim yapılması,
 - Trafik para cezaları ve diğer idari para cezaları **asıllarında %12,5 indirim** yapılması,
 - Yapılandırılan tutarların peşin veya **ikişer aylık** dönemlerde 6, 9, 12, 18 eşit taksitler halinde ödenmesi,
 - Yapılandırılan borçların anlaşmalı bankaların banka kartı ve kredi kartı ile ödenmesi,

- Vadesi 31/12/2014 tarihinden önce olan aslı **100 TL** ve altındaki borçların silinmesi,
 - 7143 sayılı Kanun kapsamında **devam eden borçların** yeniden yapılandırılması,
 - 6183 sayılı Kanun kapsamında **tecili devam eden** borçların yeniden yapılandırılması gibi çok önemli imkanlar getirilmiştir.
 - Bu imkanlardan faydalanmak için **31 Aralık 2020** tarihine kadar başvuru yapılması gerekmektedir.
- 7256 sayılı Kanun kapsamındaki **Varlık Barışı** düzenlemesine ilişkin **Bazı Varlıkların Ekonomiye Kazandırılması Hakkında Genel Tebliğ (Sıra No:1)** 28 Kasım 2020 tarih ve 31318 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır.
 - Bu tebliğ; gerçek ve tüzel kişilerin **yurt dışında bulunan para, döviz, altın, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının** yurda getirilerek milli ekonomiye kazandırılmasına,
 - Yurt içinde bulunan ancak gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kanuni defter kayıtlarında yer almayan **para, döviz, altın, menkul kıymetler, diğer sermaye piyasası araçları ve taşınmazların** vergi dairesine beyan edilerek kanuni defter kayıtlarına alınabilmesine, ilişkin açıklamaları içermektedir.

Söz konusu tebliğe ulaşmak için [tıklayınız](#).
 - **Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 521)** 28 Kasım 2020 tarih ve 31318 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanmıştır.
 - Tebliğe ilişkin yeniden değerlendirme oranı 2020 yılı için **%9,11** olarak açıklanmıştır.
 - Bu oran, aynı zamanda 2020 yılına ait **son geçici vergi** dönemi için de uygulanacaktır.
 - YDO vergi kanunları yanında gümrük uygulamasında yer alan usulsüzlük cezasının yeniden belirlenmesinde, maktu damga vergisi tutarları ile azami tutarın belirlenmesinde, harç miktarlarının hesaplanmasında, geri verme ve kaldırma başvurularında yetkili gümrük idarelerinin belirlenmesinde, fazla çalışma ücretlerinin belirlenmesinde de kullanılmaktadır.
 - Konaklama Vergisinin uygulama tarihi **1 Ocak 2022** tarihine ertelenmiştir.
 - 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 42. maddesiyle, konaklama vergisinin **1/1/2021** olan yürürlük tarihi, **1/1/2022** şeklinde değiştirilmiştir.

- İzmir’de meydana gelen deprem nedeniyle İzmir İli için “**Form Ba-Bs**” bildirimlerinin verilme süresi, elektronik defterlerin oluşturulma ve imzalanma süresi ile elektronik defter beratlarının yüklenme süresi uzatılmıştır.
 - 2 Kasım 2020 sonuna kadar verilmesi gereken 2020/Eylül dönemine ilişkin “**Form Ba-Bs**” bildirimlerinin verilme ve bu tarihe kadar oluşturulması ve imzalanması gereken, aylık tercihte bulunan mükellefler için **2020/Temmuz** dönemi e-Defterlerinin oluşturulma ve imzalanma süresi ile aynı sürede Gelir İdaresi Başkanlığı Bilgi İşlem Sistemine yüklenmesi gereken “Elektronik Defter Beratları”nın yüklenme süresi 1 Kasım 2020 tarihli ve 132 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Sirküleri ile **30 Kasım 2020 günü sonuna kadar** uzatılmıştır.
 - Söz konusu sirkülere ulaşmak için [tıklayınız](#).
- Akaryakıt ürünleri üzerinden alınan **ÖTV tutarları** güncellenmiştir.
 - 14/5/2018 tarihli ve 2018/11818 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Karar’ın ekindeki listede yer alan mallar için **27/11/2020 tarihinden itibaren** aynı Kararname uyarınca uygulanacak özel **tüketim vergisi tutarları** yeniden güncellenmiş ve Motorin cinsi ürünlerin vergi tutarları **2,0559 TL’den 2,0094 TL’ye** indirilmiştir. Söz konusu tutarlar en son 17.11.2020 tarihinde değiştirilmiştir.
 - İlgili tabloya ve duyuruya ulaşmak için [tıklayınız](#).
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti arasında gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleme ve vergi kaçakçılığı ile vergiden kaçınmaya engel olma anlaşması Ankara’da imzalanmıştır.
 - Anlaşma iki ülke tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girecektir.
 - Türkiye’nin, imzalanan bu anlaşma ile bugüne kadar sonuçlandığı Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmalarının sayısı 94’e ulaşmış olup, bunlardan 85’i yürürlüğe girmiş bulunmaktadır.
- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti arasında gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleme protokolü 9 Temmuz 2020 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere 25 Kasım 2020 tarih ve 31315 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanmıştır.

- İŞKUR engelli ve eski hükümlülerin kendi işlerini kurmasına ve engellilerin mesleki eğitim alarak istihdam edilmeleri ve rehabilitasyonlarına yardımcı olmak amacıyla 23.11.2020 tarihinde engelli vatandaşlara yönelik verilecek devlet desteği ile ilgili [duyuru](#) yayınlamıştır.
 - Duyuruya göre *engelli ve eski hükümlü çalıştırmayan işverenlerden tahsil edilen idari para cezaları fonundan; engellilerin mesleki eğitim ve rehabilitasyonu, işe ve işyerine uyumlarının sağlanması ve engelliler ile eski hükümlülerin kendi işini kurmaları için hazırlanacak projelere destek verilecektir.*
- Moğolistan ile Türkiye arasında imza edilen Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Uygulanmasına İlişkin İdari Anlaşmanın onaylanmasına Cumhurbaşkanı tarafından 26 Kasım 2020 tarih ve 3236 sayılı Karar ile karar verilmiştir.
 - Bu konuda en son Moğolistan ve Kırgız Cumhuriyeti ile imzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşmaları Nisan 2020 içinde uygun bulunmuştu. Kırgızistan ile olan Anlaşmanın onaylanmasına 2 Temmuz tarih ve 2726 sayılı ve 23 Temmuz tarih ve 2777 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile onay verilmişti.
- Vergi ve SGK borçlarının yapılandırılması konusunda çıkan 7256 sayılı Kanuna ilişkin SGK tarafından Genelge çıkarılmıştır.
 - Daha önce 7256 Sayılı Kanun ile Gelen Yapılandırma ve Sigorta Prim Teşviklerini [2020-134](#) No'lu bültenimizde sizlerle paylaşmıştık. Bu kez, konuya ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından 2020/45 sayılı 7256 sayılı Kanun Uyarınca Alacakların Yapılandırılması konulu [genelge](#) yayımlanmıştır. Bu Genelge ile yapılandırmaya ilişkin takip edilmesi gereken prosedür anlatılmaktadır.
- **Yurt Dışında Geçen Sürelerin Sigorta Yönünden Borçlandırılması** Yönetmeliğinde önemli değişiklikler yapılmıştır.
 - Yönetmeliğin 10/1'nci maddesine göre borçlanma tutarı, 5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesinde belirtilen alt ve üst sınırları arasında kalmak kaydıyla başvuru sahibince seçilen prime esas günlük kazancın % 45'inin borçlanılmak istenilen gün sayısı ile çarpımı kadardır.
 - Borçlanılacak sürenin belirlenmesinde ispatlayıcı belgelerde kayıtlı bulunan son tarihten geriye doğru olmak üzere borçlanılmak istenen gün sayısı esas alınır. Bu tespitte bir yıl 360 gün, bir ay 30 gün olarak hesaplanır.

- Yönetmelik yayım tarihi olan 6 Kasım 2020 tarihinde yürürlüğe girmiş olmakla beraber, maddelerin bazıları 11 Eylül 2014, 9 Temmuz 2018, 1 Ağustos 2019, 19 Haziran 2020 ve 26 Haziran 2020 tarihlerinde geçerli olmak üzere yürürlüğe girdiği için hak kaybı olmaması ve doğru işlem yapılabilmesi için Yönetmeliğin 21'nci maddesinde yer alan yürürlük ve geçerlik tarihleri dikkate alınmalıdır.
- Yönetmeliğe göre sigortalılık sürelerinin borçlanılabilmesi için başvuru sahibince aşağıdaki şekilde işlem yapılması gerekir.
 - a) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmiş ülkelerde çalışılmış ise;
 - 1) İlgili ülke sigorta kurumlarınca düzenlenmiş sigortalılık sürelerini gösterir belgenin aslıyla birlikte Türkiye'de yeminli tercüme bürolarınca yapılmış tercümesinden ya da yurt dışında bulunan Türk temsilciliklerince akredite edilmiş tercümanlarca yapılmış ve ilgili temsilcilikçe onaylanmış tercümesinden,
 - 2) İlgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinden durumuna uygun olan belgenin Kuruma ibraz edilmesi gerekir.
 - b) Sosyal güvenlik sözleşmesi akdedilmemiş ülkelerde çalışılmış ise ilgili ülkelerdeki Türk büyükelçilikleri, başkonsoloslukları, çalışma ve sosyal güvenlik müşavirlikleri veya ataşelikleri gibi temsilciliklerden alınacak hizmet belgesinin Kuruma ibraz edilmesi gerekir.

Tesvik & Ar-Ge

- Türkiye Ar-Ge dahil çok geniş bir alanda teşvik, destek, fon, hibe vb imkanlar sunan bir ülkedir. Tüm destekler ve teşviklere ilişkin ayrıntılı bir çalışmayı, bu alanda yazdığımız makale ve yazıların tamamını [2020-126](#) sayılı Bültenimizde bulabilirsiniz.
- 2020 yılına ilişkin verilecek **Tarım Desteklerine** ilişkin Karar Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
 - Çok uzun bir süredir beklenen 3190 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı 5 Kasım 2020 tarih ve mükerrer Resmî Gazete ile yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemine Dâhil Olan Tarımsal İşletmelere Katılım Desteği Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
 - Tebliğ kapsamında yapılacak ödemeler, **Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS)** ve/veya Bakanlık tarafından oluşturulan herhangi bir idari kayıt sistemine kayıtlı olup, ÇMVA sistemine dâhil olan, **bir muhasebe yılı süresince** tarımsal faaliyetlerine

ilişkin muhasebe verilerini belirlenen zamanlarda veri toplayıcılarla paylaşan ve verileri Sorumlu Birime gönderilen tarımsal işletmelere yapılır.

- 2020 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Karara istinaden işletme başına ve bir defada ödenmek üzere 2020 yılında **600 TL katılım desteği** ödenir.
- **Bitkisel Üretim Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ** Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
- **Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi Tebliği (Tebliğ No: 2020/28)** Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
 - Bu tebliğ, deniz ve iç sularda geleneksel kıyı balıkçılığının av, avcılık ve sosyo-ekonomik verilerinin güncellenerek kayıt altına alınması ve sürdürülebilir yönetiminin sağlanması amacıyla balıkçı gemisi sahiplerine yapılacak desteklemeye ilişkin iş ve işlemlerle ilgili usul ve esasları düzenler.
- Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından, bitkisel üretimde kimyasal mücadele yerine alternatif mücadele tekniklerinin uygulanmasıyla kimyasal ilaç kullanımının azaltılması, insan sağlığının ve doğal dengenin korunması için biyolojik ve/veya biyoteknik mücadele yapan üreticilere destekleme ödemesi yapılmasına ilişkin usul ve esasları düzenleyen **Bitkisel Üretimde Biyolojik ve/veya Biyoteknik Mücadele Destekleme Ödemesi Uygulama Tebliği** Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
- Kadınlar ve genç girişimciler öncelikli olmak üzere gerçek ve tüzel kişilerin tarıma dayalı ekonomik faaliyetlerine yönelik yatırımları için yapılacak hibe ödemelerine ilişkin hususları kapsayan **Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Ekonomik Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (2020/24)** 21 Kasım 2020 tarihinde 31311 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
 - Ekonomik yatırım konularında hibeye esas proje tutarı; yatırım niteliği yeni tesis olan başvurularda **3.000.000 Türk lirası**, yatırım niteliği tamamlama olan başvurularda **2.000.000 Türk lirası**, yatırım niteliği kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon olan başvurularda **1.500.000 Türk lirası** üst limitini geçemez.
 - Proje bütçesi **KDV hariç** hazırlanır.
 - Başvurular Bakanlıkça hazırlanacak güncel uygulama rehberinin yayımı tarihinden itibaren **doksan gün** içerisinde yapılır.
- Kadınlar ve genç girişimciler öncelikli olmak üzere gerçek ve tüzel kişilerin kırsal ekonomik faaliyetlerine yönelik yatırımları için yapılacak hibe ödemelerine ilişkin hususları Kapsayan **Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımlarının Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (2020/25)** 21 Kasım 2020 tarihinde 31311 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.

- Hibeye esas proje tutarı alt limiti **20.000 TL**, üst limiti ise **500.000 TL**'dir
- Başvurular Bakanlıkça hazırlanacak güncel uygulama rehberinin yayımı tarihinden itibaren **altmış gün** içerisinde yapılır.
- **Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanun Teklifi** TBMM'de görüşülmekte olup Ar-Ge ve Teknokent süreçleriyle ilgili önemli değişiklikler öngörülmektedir.
 - Kanunun genel gerekçesine göre emek yoğun ekonomiden, bilgi ve teknoloji yoğun ekonomiye geçişin en önemli parametrelerinden biri de Teknoloji Geliştirme Bölgeleridir. Yaygın bilinen adıyla teknoparklar ülkelerin araştırma geliştirme (Ar-Ge), teknoloji ve patent üretim merkezleri olarak tanımlanabilir.
 - Bir başka deyişle Teknoparklar; üniversiteler/araştırma kurumları ve sanayi kuruluşlarının aynı ortam içerisinde araştırma, geliştirme ve İnovasyon çalışmalarını sürdürdükleri; birbirleri arasında bilgi ve teknoloji transferi gerçekleştirdikleri; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği organize araştırma ve iş geliştirme ekosistemleridir.
 - TBMM Sanayi Komisyonunda görüşülen ve bazı ilave değişiklikler ile kabul edilen Teklif ile;
 - Ar-Ge insan kaynağı kapasitesini artırma, teknoloji ve yenilikçi şirketlerin ortaya çıkmasını ve gelişimini destekleme, üniversite-sanayi iş birliğini geliştirme ve kurumsallaştırma, Ar-Ge ve yenilik ekosistemini güçlendirmek amaçlanmaktadır.
 - Teknoloji geliştirme Bölgesi kurulmasına karar veren değerlendirme kurulunda teknoloji konusunda faaliyet gösteren yetkin kurum kuruluş sayısı arttırılmaktadır.
 - Girişimcilerin desteklenmesinin yanı sıra ilgili idarelerden alması gereken iş yeri açma ve çalışma ruhsatının da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlükleri aracılığıyla verilmesi yoluyla girişimcilere önemli bir kolaylık getirilmektedir.
 - Kanun Teklifinde 6676 sayılı Arge Reform Paketinden sonra en kapsamlı güncellemelerin yapılması olumlu olarak karşılanmıştır.
 - Yıllardır ifade edilen arge-tasarım ve teknokentlerde dışarıda geçirilen sürelerin (pandemi dahil esnek çalışma kapsamındaki uygulamaların) teşvik kapsamına alınması (%20-%50 arasında), doktora öğrencisi personel istihdamının destek kapsamına alınması, vergi istisnasına konu olan arge/Tasarım indirimi tutarlarının bir kısmının (%2 ve üst bir limitle) belli bir süre fonda tutulması ve diğer girişim firmalarına Sermaye olarak konulması gerekliliği, devlet tarafından karşılanan temel bilimler mezun desteğinin kapsamının genişletilmesi, doktoralı arge-tasarım personelinin mentörlük ve üniversitelerde verdikleri derslerin

desteklenmesi (belli bir süreyi aşmamak koşuluyla) ve teşvik kapsamında değerlendirilmesi ve Girişim Sermayesi desteğine ilişkin tutarların artırılması spesifik olarak atılmış önemli adımlardır.

- Arge desteklerinin 2028'e uzatılması, az personeli olan firmalarda destek personel oranının %10'dan %20'ye çıkarılması, gelir vergisi stopaj teşviklerinin istisna mı, tahakkuk/terkin mi olduğu ve bu teşvikin kime verildiğinin gerekçede netleştirilmiş olması, yüksek lisans vb. eğitimler için dışarıda geçirilen sürelerde en az bir yıl çalışmış olma şartının kaldırılması ve denetimlerin 2 yıl yerine 3 yılda bir yapılacak olması kolaylaştırıcı düzenlemeler olmuştur.
- Konu ile ilgili detaylara [2020-114](#) no.lu bültenimizden ulaşabilirsiniz.
- TEYDEB Mali Rapor Hazırlama Kılavuzu Güncellenmiştir.
 - TÜBİTAK-Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığı (TEYDEB) bünyesinde yürütülen destek programları için mevcut durumda 3 farklı Mali Rapor Hazırlama Kılavuzu bulunmaktadır. Mevcut Mali Rapor Hazırlama Kılavuzları **31/12/2020** tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılacak ve destek programlarını kapsayacak tek bir kılavuz olarak **01/01/2021** tarihinde yürürlüğe girecektir.

Finans & Para

12

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası **20 Kasım 2020** tarihinden **26 Kasım 2020** tarihine kadar (bu tarihler dâhil olmak üzere) bir hafta süreyle gecelik borç verme faiz oranı politika faiz oranı olan **%15** olarak uygulanacağına dair duyuru yayınlamıştır.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası **Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'i** 27 Kasım 2020 tarihinde 31317 sayılı [Resmî Gazetede](#) yayımlanmıştır.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 3 Kasım 2020 tarihinden itibaren Likidite yönetimi kapsamında atılan sıkılaştırma adımları çerçevesinde, TCMB bünyesinde faaliyette bulunan Bankalar arası Para Piyasası'nda bankaların borç alabilme limitleri sıfırlanmış, Açık Piyasa İşlemleri kapsamında Türk lirası cinsi kira sertifikaları karşılığında kotasyon yöntemiyle gerçekleştirilen gecelik vadeli repo işlemlerini durdurmuştur.
- 7 Kasım 2020 tarihli ve 31297 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan karar ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanlığına **Naci Ağbal** atanmıştır.
- Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın 12 Kasım 2020 tarihinde **2021 Yılı Piyasa Yapıcılığı** dönemine ilişkin kriterlerin yer aldığı basın duyurusu yayımlanmıştır.

- 2021 yılında sisteme yeni dahil olmak isteyen bankalar ile mevcut Piyasa Yapıcılığı Sisteminde yer alan bankaların **18 Kasım 2020** tarihine kadar Bakanlığa yazılı olarak başvurması gerekmekte olup bankalar için belirlenmiş olan kriterler ile 2021 yılında söz konusu sözleşme kapsamında uygulanacak olan banka gruplandırmalarına ilişkin bilgiler duyuruda yer almaktadır.
- Söz konusu duyurunun tamamına ulaşmak için [tıklayınız](#).
- TCMB Kasım 2020 tarih ve 31 sayılı Finansal İstikrar Raporunu yayımlamıştır.
 - Raporda, finansa ilişkin finans dışı ve finansal kesime ilişkin temel faktörler, uluslararası gelişmeler ve makroekonomik görünüm, kur, likidite, faiz ve kredi riskleri ayrıntılı olarak ele alınmıştır.
 - Raporda özel bölüm olarak, ticari krediler ve firma verimliliği ilişkisi irdelenmiş olup ölçeğe ilişkin özellikli bir sonuç olarak Raporun bu bölümünün sonuç paragrafını olduğu gibi aktaralım istedik. *“...imalat sanayi firmalarının ortalama verimliliklerinin 2009 yılından itibaren artış eğiliminde olduğu ve **büyük ölçekli firmalarda** verimliliğin KOBİ segmentinden **yüksek seyrettiği** görülmektedir. Kamu bankaları ortalamada daha verimli firmalarla kredi ilişkisinde olmakla birlikte kredi kullandırmalarıyla ağırlıklandırıldığında **portföy verimliliği özel bankalardan daha düşük seviyede** olup, yıllar içinde artan bir eğilim sergilemektedir. İş modellerinin ve firma ölçeği tercihlerinin de katkısıyla katılım bankalarının verimliliği diğer gruplardan daha yüksek seyretmektedir. Son olarak, 2018 yılı sonrasındaki verilerin açıklanmasıyla, kamu bankalarının 2019 yılı genelinde ve 2020 yılı salgın döneminde izledikleri döngü karşıtı kredi politikasının bankaların portföy verimliliklerinde yapısal bir değişikliğe yol açıp açmadığı ortaya konulabilecektir.”*
- Kredi kartı işlemlerinde uygulanacak **azami faiz oranlarının** belirlenme yöntemi TCMB tarafından güncellenmiştir.
 - Buna göre fonlama maliyetinin göstergesi olarak, bankaların ağırlıklı ortalama mevduat faiz oranları dikkate alınarak Bankalarca Ticari Müşterilerden Alınabilecek Ücretlere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2020/4) çerçevesinde hesaplanan referans oran esas alınacaktır. Türk lirası cinsinden uygulanacak aylık azami akdi faiz oranı, söz konusu referans orana 55 baz puan eklenerek belirlenecektir.
- Bu çerçevede, kredi kartı işlemlerinde uygulanacak azami faiz oranlarının hesaplanma yöntemi aşağıdaki gibidir:

Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Aylık Azami Faiz Oranları (%)	Türk Lirası (TL)	Yabancı Para (YP)
Azami Akdi Faiz Oranı	Referans oran + 0,55	TL azami akdi * %80
Azami Gecikme Faiz Oranı	TL azami akdi + 0,30	YP azami akdi + 0,30

- Buna göre, 1 Kasım 2020 tarihinden geçerli olmak üzere, Türk lirası cinsinden kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranı **yüzde 1,46**; aylık azami gecikme faiz oranı **yüzde 1,76**; yabancı para cinsinden kredi kartı işlemlerinde uygulanacak aylık azami akdi faiz oranı **yüzde 1,17**; aylık azami gecikme faiz oranı **yüzde 1,47** olarak hesaplanmıştır.
- Söz konusu yöntemle göre hesaplanan oranlar her ayın sondan beşinci iş günü TCMB resmi internet sitesinde **İstatistikler / Bankacılık Verileri / Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları** bölümünde ilan edilecek ve takip eden ayın ilk gününden itibaren geçerli olacaktır.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, **FAST (Fonların Anlık ve Sürekli Transferi)** olarak isimlendirilen yeni bir sistem ile farklı bankalardaki hesaplar arasındaki para transferleri, saniyeler içerisinde, 7 gün 24 saat gerçekleştirebilmenin yolunu açmayı planlamaktadır.
 - Uygulamanın 18 Aralık 2020 tarihinden itibaren pilot uygulama olarak hizmete alınması ve kademeli bir şekilde kullanıma açılması planlanmaktadır.
 - **FAST Sistemi** ile, ödemelerin telefon numarası, kimlik numarası veya e-posta adresi gibi bilgiler kullanılarak daha kolay bir şekilde başlatılmasını sağlayan Kolay Adresleme Sistemi de kullanıma sunulacaktır.
- Sermaye Piyasası Kurulu'nun 28.10.2020 tarih ve 67/1337 sayılı kararı ile onaylanan **"Yurt İçinde Halka Arz Edilmeksizin veya Yurt Dışında İhraç Edilecek Ortaklık Hakkı Vermeyen Sermaye Piyasası Araçlarına İlişkin İhraç Belgesi"** Türkiye İhracat Kredi Bankası (Eximbank) resmi internet sitesinde yayımlanmıştır.
 - Bu belge ile verilen ihraç tavanı kapsamında satılacak sermaye piyasası araçlarının onay tarihinden itibaren 1(bir) yıl süre ile satılabileceği belirtilmiştir.
 - Söz konusu ihraç belgesine ulaşmak için [tıklayınız](#).
- Türkiye Bankalar Birliğinin 3 Kasım 2020 tarihli duyurusu ile depremden doğrudan etkilenen ve gördükleri zarar nedeniyle edimlerini yerine getirmekte zorlanan

müşterilere vadesi gelen borçlarının ödenmesinde, ertelenmesinde, yapılandırılmasında gerekli kolaylık ve desteği sağlanacaktır. TBB bünyesindeki Bankaların müşterilerden, depremden etkilendiklerini kanıtlayan belgelerle bankaları ile temasa geçmeleri beklenmektedir.

Dış Ticaret & Gümrük

- 7256 sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” TBMM’nde kabul edilmiş ve 17.11.2020 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanmıştı. Konuya ilişkin olarak gümrük vergileri kapsamında ayrıntıları açıklayan bir Tebliğ yayımlanmıştır.
 - Söz konusu Kanun kapsamında; **gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacaklarının** yeniden yapılandırılarak tahsiline ilişkin usul ve esasları belirleyen anılan Tebliğ, **27.11.2020** tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
 - **31 Ağustos 2020 tarihinden (bu tarih dâhil)** önce gümrük yükümlülüğü doğan ve gümrük idarelerince takip edilen alacaklardan, **17/11/2020 tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil)** kesinleşen alacaklar, yapılandırma kapsamına girmektedir.
 - Yapılandırma kapsamına giren gümrük vergileri ile birlikte, bunlara bağlı hesaplanması gereken faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer’i amme alacakları yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi durumunda;
 - Gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri kapsamında kesilmiş idari para cezalarının %50’sinin belirlenen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla, kalan %50’sinin, tahsilinden vazgeçilmektedir.
 - Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;
 - 31/12/2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,
 - Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 31 Ocak 2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) diğer taksitlerini ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami on sekiz eşit taksitte ödemeleri gerekmektedir.
- **Ham Ayçiçek Yağı** tanımlı ürünlere uygulanmakta olan gümrük vergisi oranları düşürülmüş ve söz konusu ürünlerden “**Toplu Konut Fonu**” alınmasına ilişkin düzenleme yapılmıştır.
 - Daha öncesinde **%36** olarak uygulanmakta olan genel gümrük vergisi oranı, **%3’e** düşürülmüştür.

- Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü'nce 10 Kasım 2020 paylaşılan bir yazıda; Ukrayna Maliye Bakanlığı Kararı'na istinaden 7 Kasım 2020 tarihinden itibaren Ukrayna'da "Genel Varış Beyannamesi" uygulanmaya başlanacağı bildirilmektedir.
- Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü'nün 2 Kasım 2020 tarihli Genelge'de Değişiklik yazısı ile Hava Ulaştırıcılığında Kullanılan Gümrük Muafiyetine Tabi Eşya Listesine bazı eklemeler yapılmıştır. Söz konusu ilaveleri düzenleyen yazıya [linkten](#) ulaşabilirsiniz.

Diğer Mevzuat

- Geçici Barınma Merkezlerinin İşletilmesi ve Yönetilmesi Amacıyla Tefrik Edilen Ödeneğin Özel Hesaba Aktarılması, Harcanması, Muhasebeleştirilmesi, Denetlenmesi ve Alımlara İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 28 Kasım 2020 tarihinde 31318 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
- İhracatın geliştirilmesi amacıyla ülke imajının dünya pazarlarında güçlendirilmesi amacıyla faaliyet göstermek üzere Türkiye İhracatçılar Meclisi nezdinde kurulan **Türkiye Tanıtım Grubunun (TTG)** kuruluş, görev ve faaliyetleri ile çalışma usul ve esaslarını düzenlemek üzere 2017 yılında yayımlanmış olan Yönetmelik güncellenerek, **21.11.2020** tarihinde yeniden yayımlanmıştır.
- 7255 sayılı Gıda, Tarım ve Orman Alanında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun 4 Kasım 2020 tarihli Resmî Gazetede yayımlanmıştır.
 - Ülkenin geleceği tarım ve gıda açısından çok önemli düzenlemeler içerdiği için, konuyu özü, önemi ve değişenler olarak sizlere sunmak istedik. Bu Kanunla tarım arazilerinin bölünmesi sonucunu yaratan uygulamaların önüne geçilmeye çalışılırken, gıda güvenliğini ve güvenilirliğini olumsuz yönde etkileyen unsurların ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.
 - Kanun teklifi, madde gerekçeleri, Komisyon'da yapılan düzenleme ve değişikliklerin tamamına, Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyon Raporundan ulaşabilirsiniz. <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss221.pdf>
 - Kanunu ve öngörülen değişiklikleri kurumsal ilişkiler, sürdürülebilirlik ve savunuculuk konularında Uzman Sayın Dilek Emil'e sizler için sorduk. Konunun önemi, kanunun genel gerekçesi ve yapılan değişiklikleri [2020-130](#) sayılı bülten ile sunduğumuzu tekrar hatırlatmak isteriz.

- KGK tarafından 9 Kasım 2020 tarihli duyuru ile Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardının 12 ile 15'inci Bölümlerine ilişkin Modüller yayımlanmıştır.
 - Söz konusu modüllere [linkten ulaşabilirsiniz.](#)
- (2/3133) Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine ilişkin 232 sayılı TBMM Komisyon Raporu yayımlanmış olup görüşmeleri Genel Kurulda yapılacaktır.
 - Geri kazanım katılım payı uygulaması sonrasında hayatımıza depozito uygulaması da girecektir. Bu doğrultuda, hazırlanan Kanun Teklifi ile **çevre kirliliğini** önlemek, **yeşil alanların** iyileştirilmesine katkı sağlamak, **ulusal ölçekte depozito yönetim sisteminin kurulmasına**, işletilmesine, izlenmesine ve denetimine yönelik faaliyetlerde bulunmak üzere Türkiye Çevre Ajansının kurulması amaçlanmaktadır.
 - Ayrıca genel olarak atık yönetim firmalarının da atık yönetiminden sorumlu olması, idari para cezalarının caydırıcılığı temin edecek orantıda olması ve çevre izin ve lisansı olmayan faaliyetlerin süresiz durdurulmasına yönelik bazı düzenlemelerin yapılması amaçlanmıştır. Diğer taraftan; güvenli, sağlıklı ve çevreci ulaşım araçlarından olan **bisiklet** ve **elektrikli skuterlerin** teşvik edilmesi ve kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla bazı değişiklikler yapılmaktadır. Teklif ile; mahalli idarelere bisiklet ve e-skuterlerin yol, şerit, park ve şarj istasyonlarını yapma, Karayolları Genel Müdürlüğüne karayollarında bisiklet yolu ve gürültü bariyeri yapma gibi görevlerin verilmesi hedeflenmektedir.
 - Çevre Ajansının kurulması hakkındaki söz konusu Kanuna göre, GEKAP olarak toplanan paraların bir kısmı bu ajansa aktarılacaktır.
 - *Geri kazanım katılım payı GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten 31/12/2025 tarihine kadar 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun ek 11 inci maddesi uyarınca tahsil edilen geri kazanım katılım paylarının **yüzde on beşi** tahsil edildiği ayı izleyen ayın sonuna, 2020 yılında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilen tutarın **yüzde onu** bu maddenin yürürlüğe girdiği ayı izleyen ikinci ayın sonuna kadar Türkiye Çevre Ajansı hesabına aktarılır. Aktarılacak tutarlar karşılığında Bakanlık bütçesinde gerekli ödenek öngörülür.*
- (2/3116) Elektrik Piyasası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine ilişkin 238 sayılı TBMM Komisyon Raporu yayımlanmış olup Genel Kurulda yapılan görüşmeler sonrasında **7257 sayılı Yasa** olarak kanunlaşmıştır.

- Kanunun genel gerekçesine göre maden, doğal gaz ve elektrik sektöründe faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile özel sektör yatırımcılarının faaliyetlerini daha sağlıklı ve hızlı bir şekilde gerçekleştirmesini temin etmek maksadı ile ihtiyaca yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.
 - <https://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem27/yil01/ss238.pdf>
 - Enerji Düzenlemeleri içeren Kanun değişikliği ile devirlerde KDV istisnası öngörülmektedir.
 - MADDE 1- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir. “GEÇİCİ MADDE 41- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun ek 1 inci maddesi kapsamındaki devirler katma değer vergisinden müstesnadır. Bu kapsamda yapılan işlemler için yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler nedeniyle hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla giderilemeyen vergiler iade edilmez. Hazine ve Maliye Bakanlığı istisna uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”
 - Ayrıca, ilave edilen bir Ek madde ile kamu iktisadi teşebbüsleri (KİT) ile bunların bağlı ortaklıkları tarafından yurt dışında kurulan ve hâlihazırda özellikle petrol, doğal gaz ve madencilik alanlarında faaliyet göstermekte olan şirketlerin enerji ihtiyacı ve ekonomisi açısından büyük önem arz eden faaliyetlerini etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilebilmesi amacıyla ilgili şirketlerin Türkiye’deki şubelerinin bulunduğu yerlerde Cumhurbaşkanı kararıyla aynı şirketlerin ortaklarıncı işletme konuları, ticaret unvanları, sermayeleri ve ortaklık payları aynı kalmak kaydı ile ayrı birer şirket kurulabilmesine imkân sağlanmaktadır. Buna göre kurulacak şirketlerin yurt dışındaki şirketlerin her türlü haklarını, alacaklarını, yükümlülüklerini, taşınır ve taşınmazlarını, personellerini vb. yapılacak protokollerle devralabilerek faaliyet göstermesi ve devir sonrası yurt dışındaki şirketlerin Türkiye’deki şubelerini kapatması amaçlanmakta ve kurulacak şirketlerin özel hukuk hükümlerine tabi, özel sektörün sahip olduğu hızlı karar verme, harekete geçebilme, dünya piyasalarında rekabet edebilecek güce sahip işletmeler kurma ve yönetme, sonuç odaklı çalışabilme gibi esnek ve dinamik bir yapıya sahip olmalarının zaruret arz etmesi nedeniyle şirketlerin tabi olacağı ve muaf tutulacağı mevzuat hükümleri belirlenmektedir.
- Su Ürünleri Üretiminde Kiralama Yönetmeliği yayımlanmıştır.
 - 2011 tarihli eski Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yapılan ve devam eden kira sözleşmelerinde kiracının talebi olması ve 31/12/2021 tarihine kadar **müracaat edilmesi** halinde kira sözleşmesi yenilenebilir. Kiracının bu yönde bir talebi olmaması halinde mevcut sözleşmelerinde belirtilen hükümlere göre işlem yapılır.

- Yönetmelik kapsam olarak Hazinesinin veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün (DSİ) mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan **deniz ve içsularda** veya bu yerlerden su alınarak karada yapılacak su ürünleri yetiştiricilik tesislerinde ihtiyaç duyulan su ve su alanları ile ticari, amatör, ıslah ve rekreasyonel amaçlı su ürünleri istihsal hakkının kiralanmasına ilişkin usul ve esasları içermektedir.
- Garanti, satış sonrası hizmetler ve tanıtma düzenlemelerini içeren Yönetmeliklerde değişiklikler yapılmıştır¹⁹.
 - Yönetmeliğe göre üretici ve ithalatçılar, tüketicilere yönelik ürettikleri veya ithal ettikleri, bu Yönetmeliğe ekli listede yer alan kullanılmamış mallar için Yönetmelik hükümlerine uygun olarak anlaşılabilir bir dilde, açık, sade ve okunabilir bir şekilde garanti belgesi düzenlemek zorundadırlar.
 - Yapılan değişiklikle garanti belgesine tabi ürünlere ait listede güncelleme yapılmıştır. Yenilenen listede, bebek izleme kameraları, laptop soğutucuları, akıllı TV kutuları, insansız hava araçları (drone'lar) gibi ürünler yer almaktadır.
 - Garanti belgesinin tüketiciye verilmesi sorumluluğu ve bu sorumluluğun yerine getirildiğinin ispatı satıcıya aittir. Garanti belgesi kâğıt üzerinde yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla verilebilir. Tüketicinin talep etmesi halinde kâğıt üzerinde yazılı olarak verilmesi zorunludur.
 - Yönetmeliğe göre kalıcı veri saklayıcısı tüketicinin kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan ve bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkân veren kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı ve benzeri her türlü araç veya ortamı ifade etmektedir.
 - Satış Sonrası Hizmetler Yönetmeliğinde yapılan değişikliğe göre malın teslim alındığına dair **belge ve servis fişi** kalıcı veri saklayıcısıyla da tüketiciye verilebilir. Tüketicinin talep etmesi halinde kâğıt üzerinde yazılı olarak verilmesi zorunludur. Bu belgelerin tüketiciye verildiğine ilişkin onayının alınması gerekir. Onay, yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığıyla alınabilir.
 - Tanıtma ve Kullanma Kılavuzu Yönetmeliğinde değişiklik yapılarak, tanıtma ve kullanma kılavuzunda bulunması gereken bilgilere ek olarak üretici veya ithalatçıların internet sitesinin bulunması durumunda, bu sitede tüm yetkili servis istasyonlarına ve yedek parça malzemelerinin temin edileceği yerlere ilişkin güncel iletişim bilgilerinin yer aldığına dair bilgi, ve tüm yetkili servis istasyonu bilgilerinin Bakanlık tarafından oluşturulan Servis Bilgi Sisteminde yer aldığına ilişkin bilgi de yer alacaktır.
 - Söz konusu 3 Yönetmelik değişikliği de 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe girecektir.

- Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik kapsamında hizmet sağlayıcıların İYS'ye kaydolmaları ve ticari elektronik ileti onaylarını aktarmaları gereken son tarih 1 Aralık 2020 olarak belirlenmişti. Ancak tüm dünyayı etkileyen yeni tip Koronavirüs salgınının günlük hayattaki olumsuz etkileri devam etmekte ve iş süreçlerinde bazı aksamalar yaşanmasına neden olmaktadır. Bu kapsamda hizmet sağlayıcıların **İYS'ye kaydolma ve onay yükleme tarihi ertelenmiştir**.
 - **150 bin adedin üstünde** ticari elektronik ileti onayı olan hizmet sağlayıcılar için onay yükleme son tarihi **31 Aralık 2020** tarihine; bu **onayların vatandaş tarafından kontrol edilme** son tarihi ise **15 Şubat 2021** tarihine,
 - **150 bin adet ve altında** ticari elektronik ileti onayı olan hizmet sağlayıcılar için onay yükleme son tarihi **31 Mayıs 2021** tarihine; bu onayların **vatandaş tarafından kontrol edilme** son tarihi ise **15 Temmuz 2021** tarihine ertelenmiştir.
 - Ticari elektronik ileti yönetim sistemi (İYS) ticari elektronik ileti onayı alınmasına, reddetme hakkının kullanılmasına ve şikâyet süreçlerinin yönetilmesine imkân tanıyan sistemi ifade etmektedir. Ticari elektronik ileti göndermek isteyen gerçek ve tüzel kişiler İYS'ye kaydolurlar. İYS üzerinde onayı bulunmayan alıcılara ticari elektronik ileti gönderilemez.
 - Alıcılar, İYS'ye kaydedilen onayları 16 Ocak 2021 tarihine kadar kontrol edeceklerdir. Bu sürenin bitiminden sonra gönderilen ticari elektronik iletiler onaylı kabul edilecektir. Ticaret Bakanlığı, bu tarihleri hizmet sağlayıcıların niteliği ile ticari elektronik ileti onay sayılarının büyüklüğünü göz önünde bulundurarak **altı ay ertelemeye** yetkilidir.
- **Türk Gıda Kodeksi** Hazırlama Yönetmeliği yenilenmiştir.
 - 2011 tarihli eski Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır. Yönetmeliğe eklenen geçici bir maddeye göre Ulusal Gıda Kodeks Komisyonu ve alt komisyonlar oluşturuluncaya kadar mevcut Ulusal Gıda Kodeks Komisyonu ve alt komisyonları çalışmalarına devam edecektir.

Diğer aylarda yapılan tüm gelişmeleri de sizlere Türkçe ve İngilizce olarak ayrıca duyurmaya devam ediyor olacağız.

Bu bültende geçen herhangi bir konuyla ilgili sorularınız için danışmanlarımıza ulaşabilirsiniz.

Şaban Küçük & Erhan Gürler & İlker Ersoy

Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy